

Υπόθεση C-731/22

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία κατάθεσης:

25 Νοεμβρίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Bundesverwaltungsgericht (Αυστρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Νοεμβρίου 2022

Προσφεύγουσες:

IJ και PO GesbR

IJ

Καθής δημόσια αρχή:

Agrarmarkt Austria

Αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης

Δίκαιο ενισχύσεων – Γεωργική έκταση – Προϋποθέσεις για τη χορήγηση ενισχύσεων – Ερμηνεία της έννοιας της εκμετάλλευσης

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013· άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικό ερώτημα

Έχει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β' και γ', σε συνδυασμό με το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού 1307/2013 την έννοια ότι μια έκταση πρέπει να θεωρείται ότι τελεί υπό τη διαχείριση του γεωργού και ότι βρίσκεται στη διάθεσή του, όταν ανήκει μεν στον γεωργό ο οποίος πραγματοποιεί επίσης το αρχικό όργωμα του εδάφους, τη φύτευση και τη συνεχή άρδευση των καλλιεργειών, πλην

όμως η έκταση, χωρισμένη σε αγροτεμάχια διαφόρων μεγεθών, παραχωρείται έναντι σταθερού τιμήματος σε διάφορους χρήστες επί σκοπώ διατήρησης και συγκομιδής από την έναρξη της περιόδου τον Απρίλιο/αρχές Μαΐου έως τη λήξη της τον Οκτώβριο, χωρίς ο γεωργός να έχει άμεση συμμετοχή στο αποτέλεσμα της συγκομιδής;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Κανονισμός (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου: άρθρα 4, 32, 33.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού: άρθρο 15.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft mit horizontalen Regeln für den Bereich der Gemeinsamen Agrarpolitik (κανονιστική απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, Δασοπονίας, Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Υδάτων για τη θέσπιση οριζόντιων κανόνων στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, στο εξής: οριζόντια κανονιστική απόφαση GAP), BGBl. II αριθ. 100/2015: άρθρα 20 και 23.

Sonderrichtlinie des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Regionen und Wasserwirtschaft zur Umsetzung von Projektmaßnahmen im Rahmen des österreichischen Programms für ländliche Entwicklung 2014-2020 (ειδική οδηγία του Ομοσπονδιακού Υπουργού Γεωργίας, Δασοπονίας, Περιφερειών και Διαχείρισης Υδάτων για την εφαρμογή δραστηριοτήτων έργων στο πλαίσιο του Αυστριακού προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020: σημείο 17.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της κύριας δίκης

- 1 Οι προσφεύγουσες –δηλαδή μέχρι το 2020 μια αστική εταιρία και από το 2021 μια ατομική επιχείρηση– υπέβαλαν κατά τα έτη 2019 έως 2021 ενιαία αίτηση (τη λεγόμενη «πολλαπλή αίτηση-εκτάσεις»), με την οποία ζητούσαν να θεωρηθεί συγκεκριμένος αγρός αρόσιμη έκταση και να χορηγηθούν για αυτόν ενισχύσεις.

- 2 Ωστόσο, κατόπιν επιτόπιου ελέγχου, διαπιστώθηκε από τη δημόσια αρχή ότι ο εν λόγω αγρός είναι μη επιλέξιμος «υπαίθριος χώρος ψυχαγωγίας». Με τις ήδη προσβαλλόμενες τροποποιητικές αποφάσεις απορρίφθηκε η χορήγηση άμεσων ενισχύσεων για τον εν λόγω αγρό για τα έτη 2019 – 2021, επιβλήθηκαν δε κυρώσεις και ζητήθηκε η ανάκτηση των χορηγηθεισών ενισχύσεων.
- 3 Ο αγρός συνιστά, σε κάθε περίπτωση, αρόσιμη έκταση, επί της οποίας λαμβάνουν χώρα αποκλειστικά γεωργικές δραστηριότητες (υπαίθρια καλλιέργεια λαχανικών). Πρόκειται για «έκταση ίδιας συγκομιδής» που ανήκει στην προσφεύγουσα, η οποία προβαίνει στο όργωμα του εδάφους, τον σχεδιασμό και τη φύτευση των καλλιεργειών, προκειμένου ο αγρός, χωρισμένος σε αγροτεμάχια διαφόρων μεγεθών, να παραχωρηθεί κατά την έναρξη της περιόδου (αναλόγως των καιρικών συνθηκών στα τέλη Απριλίου/αρχές Μαΐου) σε διάφορους χρήστες επί σκοπώ καλλιέργειας.
- 4 Μετά την καταβολή μιας «εισφοράς περιόδου» και την παράδοση του αγροτεμαχίου επί σκοπώ διατήρησης και συγκομιδής, το δικαίωμα και η υποχρέωση καλλιέργειας του αγροτεμαχίου ανήκει αποκλειστικά στον χρήστη. Η προσφεύγουσα θέτει στη διάθεση των χρηστών ορισμένα εργαλεία κήπου για γενική χρήση. Οι χρήστες υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τα πρότυπα βιολογικής γεωργίας. Βάσει της σύμβασης παραχώρησης χρήσης, οι χρήστες αναλαμβάνουν «την ευθύνη» από την έναρξη της περιόδου έως τη λήξη της (το αργότερο στις 26 Οκτωβρίου). Αυτό περιλαμβάνει την τακτική εκρίζωση ζιζανίων τα οποία θα πρέπει να παραμένουν στο αγροτεμάχιο ως στρώμα εδαφοκάλυψης. Σε περίπτωση παρατεταμένης απουσίας, η έκταση πρέπει να διατηρείται και να συγκομίζεται από αναπληρωματικό χρήστη.
- 5 Επομένως, κατά την ημερομηνία αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, η οποία στην Αυστρία ορίσθηκε στις 9 Ιουνίου (άρθρο 23, παράγραφος 1, της οριζόντιας κανονιστικής απόφασης GAP), η έκταση βρίσκεται υπό την ευθύνη των χρηστών.
- 6 Κατά τη διάρκεια της χρήσης από τους πελάτες της, η προσφεύγουσα εξακολουθεί να ευθύνεται με την τακτική άρδευση του συνόλου του αγρού κατά την κρίση της. Διατηρεί επίσης το δικαίωμα να εκτελεί εργασίες χορτοκοπής έναντι αμοιβής στα αγροτεμάχια που έχουν προσβληθεί εκτενώς από ζιζάνια στην περίπτωση κατά την οποία δεν πραγματοποιείται καμία σχετική εργασία διατήρησης από τον χρήστη. Η συγκομιδή διενεργείται μόνον από τους χρήστες, η δε προσφεύγουσα «λόγω απρόβλεπτων φυσικών συνθηκών» δεν εγγυάται το αποτέλεσμα της συγκομιδής.
- 7 Βάσει τρέχουσας συμφωνίας με τους χρήστες, τα λαχανικά που δεν συγκομίζονται από αυτούς παραδίδονται σε φιλανθρωπικές οργανώσεις. Πρόκειται για 200 έως 300 κιλά λαχανικών, ιδίως ριζωματοδών.
- 8 Η προσφεύγουσα εκμεταλλεύεται η ίδια αγροτεμάχιο στον επίμαχο αγρό, στο οποίο έχουν συγκομισθεί επί σειρά ετών περισσότερα από 200 κιλά λαχανικών.

Αυτό το αγροτεμάχιο έχει μεσαίο μέγεθος (4 x 8 μέτρα) και χρησιμεύει ως πρότυπο για νέους πελάτες.

- 9 Για τον επίμαχο αγρό, ως προς τον οποίο ζητήθηκαν άμεσες ενισχύσεις, η εκμετάλλευση έλαβε επίσης στήριξη έργου σύμφωνα με το σημείο 17 («Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες») της Sonderrichtlinie des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Regionen und Wasserwirtschaft zur Umsetzung von Projektmaßnahmen im Rahmen des österreichischen Programms für ländliche Entwicklung 2014-2020 (ειδικής οδηγίας του Ομοσπονδιακού Υπουργού Γεωργίας, Δασοπονίας, Περιφερειών και Διαχείρισης Υδάτων για την εφαρμογή δραστηριοτήτων έργων στο πλαίσιο του Αυστριακού προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020). Σκοπός της εν λόγω στήριξης έργου είναι η «ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω πρόσθετων εισοδημάτων μη γεωργικού χαρακτήρα με την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αγοράς» και η «πραγματοποίηση εισοδημάτων μη γεωργικού χαρακτήρα μέσω της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων γεωργικού χαρακτήρα με χρήση συντελεστών γεωργικής παραγωγής». Συγκεκριμένα, χορηγήθηκε στήριξη για εξοπλισμό για την καλλιέργεια ευαίσθητων λαχανικών με σκοπό το όργωμα του εδάφους και τη σπορά, καθώς και για το σύστημα άρδευσης.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 10 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι εκτάσεις βρίσκονταν στη διάθεσή της στις 9 Ιουνίου του αντίστοιχου έτους υποβολής αίτησης (= την ημερομηνία αναφοράς που ορίστηκε στην Αυστρία σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού [ΕΕ] 1307/2013). Η de facto μεταβίβαση στους χρήστες ενός μοναδικού μέτρου διατήρησης της καλλιέργειας (δηλαδή της εκρίζωσης ζιζανίων) συνιστά, από τη φύση της, προωθητική ενέργεια, η μη συμμόρφωση με το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε χαμηλότερες συγκομιδές ή ποιότητα. Στην προκειμένη περίπτωση, επομένως, πρόκειται για αγορά ελπίδας. Σε κάθε περίπτωση, η εξουσία διάθεσης των εκτάσεων παραμένει στον γεωργό.
- 11 Στην υπαίθρια καλλιέργεια λαχανικών, στην καλλιέργεια φρούτων (π.χ. στην περίπτωση της ίδιας συγκομιδής φραουλών) και στον τομέα της ξυλείας, τέτοιου είδους συμβάσεις ήταν ανέκαθεν συνήθεις. Το μοντέλο αυτό έχει ήδη ενταχθεί στον Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (αυστριακό γενικό αστικό κώδικα) ήδη από το 1812. Κατά πάγια νομολογία και σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης χρήσης, η μεταβίβαση της κυριότητας του προϊόντος της συγκομιδής ολοκληρώνεται με τη συγκομιδή ακόμη και αν το αγροτεμάχιο «παραχωρηθεί» για χρήση εκ των προτέρων. Δεδομένου ότι, σε σύγκριση με την απλή πώληση φρούτων στην αγορά, τα αγροτεμάχια ίδιας συγκομιδής αποτελούν καινοτόμο σύστημα πώλησης με απευθείας διάθεση στον τελικό πελάτη, η εκμετάλλευση πληρούσε επίσης τις προϋποθέσεις για στήριξη διαφοροποίησης της Agrarmarkt Austria (γεωργικής αγοράς Αυστρίας, στο εξής: AMA) κατά την περίοδο 2015/16. Το σύστημα αυτό ελέγχθηκε τότε, κρίθηκε επιλέξιμο και επίσης

αποτελέσει αντικείμενο επιτόπιου ελέγχου από την AMA. Τα αγροτεμάχια ίδιας συγκομιδής συνδυάζουν τους παραδοσιακούς αυτούς νομικούς τύπους με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών που απαιτεί η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. άρθρα 52 επ. του κανονισμού [ΕΕ] 1305/2013).

- 12 Ακόμη και στο πλαίσιο της συνήθους καλλιέργειας των γαιών, η συγκομιδή πραγματοποιείται ως επί το πλείστον από υπερβολάβους. Το όργωμα του εδάφους, η προετοιμασία των σπορείων, η σπορά, δύο σκαλίσματα, η άρδευση, καθώς και η κάλυψη του εδάφους μετά τη συγκομιδή διενεργούνται από την προσφεύγουσα. Το σύνολο των σπόρων και του φυτευτικού υλικού παρέχεται επίσης αποκλειστικά από την προσφεύγουσα. Σε διαφορετική περίπτωση, το βιολογικό καθεστώς θα ήταν δύσκολο να διασφαλισθεί σε περίπτωση ελέγχου. Η προσφεύγουσα πραγματοποιεί επαγγελματική άρδευση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Μόνο ορισμένες εργασίες διατήρησης ανατίθενται στους αγοραστές του προϊόντος της συγκομιδής. Από νομικής απόψεως, αυτό ομοιάζει με την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών.
- 13 Όσον αφορά το επιχείρημα της δημόσιας αρχής ότι πρόκειται για αμιγώς ψυχαγωγική δραστηριότητα (βλ. κατωτέρω), η προσφεύγουσα διατείνεται ότι στη Γαλλία υπάρχουν πολυάριθμα παραδείγματα μόνιμων καλλιεργειών, όπου, μέσω στενού συνδυασμού διαφορετικών ποικιλιών λαχανικών, επιτυγχάνονται σημαντικές αποδόσεις, ενίοτε υψηλότερες από ό,τι στη συμβατική καλλιέργεια λαχανικών. Επομένως, δεν είναι απαραίτητο ότι στην καλλιέργεια λαχανικών μικρής κλίμακας με το χέρι επιτυγχάνονται οπωσδήποτε χαμηλότερες αποδόσεις από την καλλιέργεια μεγάλης κλίμακας με μηχανήματα. Στους πελάτες της συγκαταλέγονται τόσο παιδικοί σταθμοί όσο και σχολεία, τα οποία δεν επιδίδονται στην καλλιέργεια του αγρού στον «ελεύθερο χρόνο» τους. Ομοίως, παραχωρήθηκαν αγροτεμάχια δωρεάν σε τέσσερις οικογένειες προσφύγων από την Ουκρανία: οι οικογένειες αυτές έχουν χρόνο καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρα για την καλλιέργεια του αγροτεμαχίου τους, δεδομένου ότι δεν ασκούν καμία επαγγελματική δραστηριότητα. Για πολλούς ανθρώπους πρόκειται στην πραγματικότητα για την παραγωγή της δικής τους τροφής και όχι απλώς για άσκηση ψυχαγωγικής δραστηριότητας.
- 14 Το σύστημα που εφαρμόζεται έχει ως αποτέλεσμα ότι τα βιολογικά λαχανικά που παράγονται δεν καταλήγουν στο λιανικό εμπόριο τροφίμων μέσω μεσαζόντων, παρά απευθείας στον πελάτη μέσω της ίδιας συγκομιδής. Οι υψηλότερες αποδόσεις που επιτυγχάνονται με την παράκαμψη των μεσαζόντων και την εναλλακτική διάθεση της πρωτογενούς αγροτικής παραγωγής, χρησιμεύουν για τη διασφάλιση του εισοδήματος και της οικονομικής υγείας των εκμεταλλεύσεων.
- 15 Η καθής δημόσια αρχή υποστηρίζει ότι το δικαίωμα ενίσχυσης υφίσταται όταν οι αντίστοιχες εκτάσεις βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού στις 9 Ιουνίου του αντίστοιχου έτους υποβολής αίτησης (βλ. άρθρο 23, παράγραφος 1, της οριζόντιας κανονιστικής απόφασης GAP, άρθρο 33, παράγραφος 1, του κανονισμού [ΕΕ] 1305/2013). Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι εκτάσεις αυτές βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού

όταν αποδεικνύεται ο πραγματικός χαρακτήρας της χρήσης των εν λόγω εκτάσεων και υφίσταται επαρκής αυτονομία του γεωργού κατά την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητάς του. Συνεπώς, ο γεωργός πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσει κάποια εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της χρήσης της οικείας έκτασης, με σκοπό την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητάς του σε αυτή (βλ. απόφαση της 7ης Απριλίου 2022, Avio Lucos, C-116/20, EU:C:2022:273, απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, και απόφαση της 24ης Ιουνίου 2010, Pontini κ.λπ., C-375/08, EU:C:2010:365). Ωστόσο, στις 9 Ιουνίου, ο επίμαχος αγρός δεν βρισκόταν στη διάθεση της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι αυτή είχε παραχωρήσει τα «αγροτεμάχια ίδιας συγκομιδής» στους πελάτες προς χρήση, ήδη από τη στιγμή της παράδοσης. Από την ημέρα της παράδοσης, ο αγρός δεν χρησιμοποιείται πλέον στην πραγματικότητα από την προσφεύγουσα, αλλά το αντίστοιχο αγροτεμάχιο χρησιμοποιείται από τον αντίστοιχο πελάτη.

- 16 Κατά τη δημόσια αρχή, από την ημέρα της παράδοσης, η προσφεύγουσα δεν διέθετε επαρκή αυτονομία κατά την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας, δεδομένου ότι με την παραλαβή αγροτεμαχίου ίδιας συγκομιδής, και εν πάση περιπτώσει από τα τέλη Απριλίου/αρχές Μαΐου, η ευθύνη μετατίθεται στον πελάτη. Ο πελάτης αποφασίζει αν θα εκτελέσει εργασίες διατήρησης στο αγροτεμάχιο, αν θα προβεί σε εκρίζωση ή χορτοκοπή των ζιζανίων, αν θα διορίσει ή όχι «αναπληρωματικό χρήστη». Επομένως, είναι αποκλειστικά ευθύνη του πελάτη αν και με ποιόν τρόπο θα πραγματοποιήσει ή όχι τη διατήρηση του αγροτεμαχίου και, ως εκ τούτου, αν και με ποια ποιότητα προϊόντων θα επιτύχει παραγωγή.
- 17 Οι χρήστες εκτελούν τις εργασίες συγκομιδής και διατήρησης στον ελεύθερο χρόνο τους και, επομένως, πρόκειται για υπαίθριο χώρο ψυχαγωγίας σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 3, της οριζόντιας κανονιστικής απόφασης GAP. Αν η γεωργική παραγωγή στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής εξυπηρετεί πρωτίστως τον εφοδιασμό του πληθυσμού με γεωργικά προϊόντα, στην περίπτωση αυτή πρόκειται για ψυχαγωγική δραστηριότητα –τρόπον τινά ως υποκατάστατο του προσωπικού κήπου– στο πλαίσιο της οποίας παράγονται, κατά το δοκούν από τον χρήστη, γεωργικά προϊόντα σε μεγαλύτερες ή μικρότερες ποσότητες. Δεν υπάρχει συστηματική παραγωγή προϊόντων προοριζομένων για τον εφοδιασμό του πληθυσμού.
- 18 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα αγροτεμάχια ίδιας συγκομιδής είναι από νομικής απόψεως πανομοιότυπα με την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών, η καθής δημόσια αρχή αντιτείνει ότι ο γεωργός πληρώνει τον ανάδοχο για την παροχή των υπηρεσιών του· κατά συνέπεια, ο γεωργός αναθέτει μόνο την εκτέλεση των εργασιών, και μάλιστα, στο όνομά του, για λογαριασμό του και με δική του ευθύνη. Στην περίπτωση αυτή, ο γεωργός κρατά το προϊόν της συγκομιδής. Όσον αφορά τον επίμαχο αγρό, η κατάσταση είναι αντίστροφη: οι χρήστες (= πελάτες) των αγροτεμαχίων πρέπει να καταβάλουν ένα αντίτιμο προκειμένου να μπορούν να χρησιμοποιούν τα εν λόγω αγροτεμάχια, δηλαδή να εκτελούν εργασίες διατήρησης, εκρίζωσης, πλήρους συγκομιδής κ.λπ..

Το προϊόν της συγκομιδής το κρατούν οι πελάτες. Επομένως, οι πελάτες δεν εκτελούν τις εργασίες στο όνομα, για λογαριασμό και με ευθύνη της προσφεύγουσας.

- 19 Όσον αφορά την ένσταση ότι η παραχώρηση της χρήσης με σκοπό την ίδια συγκομιδή αποτελεί παραδοσιακή μορφή σύμβασης στον γεωργικό κλάδο, η δημόσια αρχή αντιτείνει ότι στην περίπτωση του παραδείγματος της ίδιας συγκομιδής φραουλών, την έκταση την εκμεταλλεύεται ο αντίστοιχος γεωργός. Οι πελάτες (= οι οποίοι διενεργούν τη συγκομιδή) επιτρέπεται απλώς να συγκομίζουν τις φράουλες, ως επί το πλείστον σε ευνοϊκή τιμή. Ωστόσο, αυτοί που εκτελούν τη συγκομιδή δεν φέρουν την ευθύνη για την εκμετάλλευση της ίδιας συγκομιδής φραουλών. Ο γεωργός που έχει στην κατοχή του τον αγρό με τις φράουλες αποφασίζει με ποιόν τρόπο θα γίνει η καλλιέργεια και τότε μπορεί να πραγματοποιηθεί η συγκομιδή.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 20 Με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ζητείται να διευκρινισθεί υπό ποιες προϋποθέσεις μια αρόσιμη έκταση δικαιούται να λάβει ενίσχυση.
- 21 Για τον σκοπό αυτό, πρέπει ιδίως να ερμηνευθεί η έννοια της «εκμετάλλευσης» κατά τον κανονισμό (ΕΕ) 1307/2013. Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους.
- 22 Συνεπώς, η μονάδα πρέπει, κατ' αρχάς, να χρησιμοποιείται για «γεωργική δραστηριότητα». Τούτο συμβαίνει ιδίως όταν επί της μονάδας καλλιεργούνται γεωργικά προϊόντα. Εν προκειμένω, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι καλλιεργούνται γεωργικά προϊόντα (λαχανικά).
- 23 Δεύτερον, τη μονάδα πρέπει να τη «διαχειρίζεται» ο γεωργός. Συναφώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κρίνει ότι η άσκηση των γεωργικών δραστηριοτήτων στις οικείες εκτάσεις πρέπει να πραγματοποιείται στο όνομα και για λογαριασμό του γεωργού. Εν προκειμένω, είναι αμφίβολο αν πληρούνται η προϋπόθεση αυτή.
- 24 Σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, επιλέξιμη είναι κάθε γεωργική έκταση μιας εκμετάλλευσης που χρησιμοποιείται, τουλάχιστον κατά κύριο λόγο, για γεωργικές δραστηριότητες. Τούτο συμβαίνει στην περίπτωση του επίμαχου αγρού, ο οποίος χρησιμοποιείται ως αρόσιμη γη –και όχι ως «υπαίθριος χώρος ψυχαγωγίας».
- 25 Αντιθέτως, είναι αμφίβολο αν τα αγροτεμάχια βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού στις 9 Ιουνίου κάθε έτους υποβολής αίτησης, όπως απαιτεί το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 σε συνδυασμό με το άρθρο 23 της οριζόντιας κανονιστικής απόφασης GAP.

- 26 Κατά την ανάλυση της νομολογίας σχετικά με τα αμφίβολα ζητήματα, παρατηρείται ότι καμία από τις αποφάσεις του Δικαστηρίου που λήφθηκαν υπόψη δεν ταιριάζει επακριβώς στην υπό κρίση υπόθεση.
- 27 Η κρίση ότι η άσκηση των γεωργικών δραστηριοτήτων στις οικείες εκτάσεις πρέπει να πραγματοποιείται στο όνομα και για λογαριασμό του γεωργού, έγινε στην απόφαση Landkreis Bad Dürkheim, πρωτίστως, σε συνάρτηση με την απαίτηση οι επίμαχες εκτάσεις να μην μπορούν να χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα από τρίτον για γεωργικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να διεκδικήσουν τα εν λόγω αγροτεμάχια ως υπαγόμενα στην εκμετάλλευσή τους περισσότεροι γεωργοί, ήταν απαραίτητο να επισημανθεί στην εν λόγω απόφαση ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, οι ως άνω εκτάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ως υπαγόμενες στην εκμετάλλευση άλλων γεωργών στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης .
- 28 Η απαίτηση της άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας από τον γεωργό στο όνομά του και για λογαριασμό του δεν πληρούται εξ ολοκλήρου στην υπό κρίση υπόθεση της «έκτασης ιδίας συγκομιδής», δεδομένου ότι οι εκτάσεις ανήκουν μεν στην προσφεύγουσα, η οποία εκτελεί εργασίες προετοιμασίας και διατήρησης, καθώς και συνεχούς άρδευσης, πλην όμως στους χρήστες χρεώνεται γι' αυτές μόνο ένα σταθερό ποσό· το ζήτημα αν και σε ποιο βαθμό επιτυγχάνεται παραγωγή δεν επηρεάζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της προσφεύγουσας.
- 29 Πιο συναφής φαίνεται να είναι η απόφαση Anio Lucos, στην οποία το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι είναι επιτρεπτή η χορήγηση άμεσων ενισχύσεων σε πρόσωπο το οποίο δεν εκμεταλλεύεται μόνο του εξ ολοκλήρου την οικεία χορτολιβαδική έκταση, αλλά την παραχωρεί δωρεάν σε κτηνοτρόφους για βόσκηση, αναλαμβάνοντας την υποχρέωση να μην παρακωλύει τη δραστηριότητα βόσκησης και να εκτελεί δραστηριότητες καθαρισμού του βοσκοτόπου, όπως η εκρίζωση δηλητηριωδών ζιζανίων και η αποστράγγιση της περίσσειας ύδατος. Τούτο με την επισημάνση ότι η έννοια της γεωργικής δραστηριότητας περιλαμβάνει επίσης τη διατήρηση των βοσκοτόπων σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση.
- 30 Η προσέγγιση αυτή φαίνεται επίσης κατάλληλη για την προκειμένη περίπτωση, όπου η προσφεύγουσα διατηρεί αρόσιμη έκταση σε κατάσταση πρόσφορη για την υπαίθρια καλλιέργεια λαχανικών, με προπαρασκευαστικά μέτρα, συνεχή άρδευση και, όταν είναι αναγκαίο, εκρίζωση ζιζανίων, ενώ τα οικεία λαχανικά φυτεύονται από την ίδια, έστω και αν δεν συγκομίζονται από αυτήν. Στην περίπτωση αυτή, η προσφεύγουσα διατηρεί την εξουσία διάθεσης και φαίνεται επίσης να διατηρεί επαρκή αυτονομία κατά την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας, δεδομένου ότι μπορεί να επιλέγει τους αντισυμβαλλόμενους της και ασκεί επίσης επιρροή στο αποτέλεσμα της συγκομιδής κατά την περίοδο ανάπτυξης των φυτών. Αντιθέτως, το γεγονός ότι λαμβάνει μόνο ένα ποσό εφάπαξ και ότι η οικονομική επιτυχία δεν συνδέεται άμεσα με την ποσότητα της συγκομιδής φαίνεται να περνάει σε δεύτερη μοίρα. Τούτο δε κατά μείζονα λόγο καθόσον η το σύστημα που επιλέχθηκε αποσκοπεί ακριβώς στο να καταστήσει τη γεωργική παραγωγή

στην επίμαχη έκταση οικονομικά βιώσιμη για την προσφεύγουσα μακροπρόθεσμα, και, με αυτόν τον τρόπο, να τη διατηρήσει ενεργό.

- 31 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο κλίνει προς τη άποψη ότι ο επίμαχος αγρός στην προκειμένη περίπτωση αποτελεί επιλέξιμη έκταση στο πλαίσιο της εκμετάλλευσης της προσφεύγουσας.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ